

2021-08-16

Kursbeskrivning för handledd verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

22.5 hp

HT 2021

Kurskod SU5A17

Kursansvariga:

Eva Samuelsson, e-post: eva.samuelsson@socarb.su.se, tel: 08-16 17 54

Anna Bäckman, Hans Dahlén och Katarina Kristiansson, e-post: vfu@socarb.su.se

Institutionen för socialt arbete

Innehåll

Välkommen till VFU-kursen	3
Allmänt om termin 5	3
Allmänt om handledd verksamhetsförlagd utbildning	3
Kursinnehåll	3
Förväntade studieresultat.....	4
Basgrupper	4
Basgruppslärare.....	4
Kursansvariga och VFU-samordnare	4
Frånvaro	4
Planering och genomförande av studiebesök för termin 1-studenter	5
Skriftliga examinationsuppgifter.....	5
Examinerande slutseminarium	5
Kursajt på Athena.....	5
Samtalsövningar	5
Information till handledare	5
Handledarträffar	6
Vid VFU-platsen.....	7
Handledning	7
Tidsplanering.....	7
Individuell VFU-plan	8
Mitterminssamtal	8
Avslutning av VFU:n	8
Handledarintyg	8
Dagbok.....	9
Sekretess.....	9
Sociala medier.....	9
Examinationsgrundande uppgifter.....	10
Krav för godkänt.....	10
Examinationsuppgifter	10
Athenainstruktioner för inlämning av examinationsuppgifter.....	10
Plagiat, fusk och otillåtet samarbete	11
Inlämningsuppgift 1	12
Inlämningsuppgift 2	13
Inlämningsuppgift 3	14
Inlämningsuppgift 4	15
Studiebesök	16
Slutseminarium	17
Betyg och kompletteringar	17
Kursutvärdering	18
Undervisning via Zoom	18
Detaljschema	19
Kurslitteratur	21
Bilaga 1. Individuell VFU-plan	23
Bilaga 2. Handledarintyg för den verksamhetsförlagda utbildningen	25
Bilaga 3. Utvärderingssamtal vid verksamhetsförlagd utbildning.....	26

Välkommen till VFU-kursen

Informationen i den här kursbeskrivningen vänder sig både till dig som student och dig som är handledare. I den första delen beskrivs kursens innehåll och struktur. I den andra delen beskrivs kursens upplägg på själva VFU-platsen, information som är väsentlig för både studenter och handledare. I den tredje delen avhandlas framför allt examinationsuppgifter, studiebesöksdagar och slutseminarium, information som framför allt vänder sig till studenter.

Allmänt om termin 5

Under termin 5 läses två kurser; *Handleddd Verksamhetsförlagd Utbildning (VFU) SU5A17, 22.5 hp* och *Verksamhetsfältet – Perspektiv och färdigheter SU5B17, 7.5 hp*.

Termin 5 inleds med en introduktionsvecka. Under denna vecka introduceras terminens båda kurser. I kursen *Handleddd verksamhetsförlagd utbildning (VFU)* är ni indelade i nya basgrupper. I kursen *Verksamhetsfältet – Perspektiv och färdigheter* som avslutar terminen ingår inslaget samtalsövningar. Ni blir här indelade i mindre samtalsgrupper utifrån era vanliga grupper S5A till S5D. Samtalsövningarna påbörjas terminens första vecka, pågår vid ett tillfälle under VFU:n och avslutas sedan under den sista kursen. Se schema för termin 5 i Time Edit.

Allmänt om handleddd verksamhetsförlagd utbildning

Syftet med den handledda verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att ge studenten möjlighet att prova på och utveckla praktiskt socialt arbete i olika verksamheter under handledning av en yrkesverksam socialarbetare. Kursens övergripande mål är att studenten skall få erfarenhet av hur olika teorier och metoder används praktiskt inom verksamhetsfältet socialt arbete. En annan viktig del är att få möjlighet att reflektera över yrkesrollen, dess handlingsmöjligheter och hur studenten som yrkesverksam kan och bör förhålla sig till villkoren ute på olika arbetsplatser. Stor vikt läggs vid att studenten reflekterar över olika förhållningssätt och teorier inom socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå och att studenten genom dessa reflektioner tränar på att använda och utveckla sina kunskaper om socialt arbete i dess praktik.

För tillträde till den handledda verksamhetsförlagda utbildningen krävs godkänt resultat från programmets kurser Socialt arbete 1: Introduktion till kunskapsfältet (SUARB1), Socialt arbete 2: Socialpolitik och rättsliga grunder (SU2H18) och Socialt arbete 3: Forskningsmetoder (SU3H18) samt godkänd på delkurser om 15 hp från kursen Socialt arbete 4: Vetenskapliga perspektiv (SU4H18).

Kursinnehåll

- Närvaro och aktivt deltagande i den verksamhet där utbildningen är förlagd i enlighet med uppgjord plan.
- Praktiskt socialt arbete utifrån professionens etiska, rättsliga, organisatoriska och socialpolitiska villkor.
- Teorier, metoder och arbetsformer som används i socialt arbete.
- Utveckling av professionalitet genom reflektion över kommunikation, självkänedom, empati och handlingsutrymme.

Förväntade studieresultat

Efter kursen ska studenten kunna:

- Visa kunskaper om praktiskt socialt arbete och dess etiska, rättsliga, organisatoriska och socialpolitiska villkor.
- Visa kunskaper om, tillämpa och reflektera över arbetsformer och metoder i socialt arbete i relation till teoretiska perspektiv och de individer och organisationer som berörs.
- Visa insikt om betydelsen av kommunikation, självkännedom, empati och handlingsutrymme i det praktiska sociala arbetet.
- Visa förmåga att identifiera det egna behovet av ytterligare kunskap och färdigheter.

Basgrupper

Alla studenter delas in i basgrupper om ca 10–12 studenter. Basgrupperna träffas en gång under introduktionsveckan, en gång ca fem veckor in på terminen samt efter VFU:n för ett avslutande slutseminarium. Basgrupperna rekommenderas även att på eget initiativ under VFU:n träffas och/eller kommunicera via en grupp på sociala medier eller liknande för att diskutera sina erfarenheter och sitt lärande vid olika VFU-platser. Varje basgrupp ska även genomföra och planera två studiebesöksdagar för studenter på termin 1 under den verksamhetsförlagda utbildningen (se [Studiebesök](#)). Om basgrupperna väljer att träffas på egen hand och det sker på arbetstid får detta ske vid max två halvdagstillfällen.

Basgruppslärare

Varje basgrupp har en examinerande basgruppslärare. Basgruppsläraren kommer att ha den huvudsakliga kontakten med studenterna i sin basgrupp och deras handledare. Studenterna träffar sin basgruppslärare vid ett tillfälle under introduktionsveckan, vid en digital avstämning ungefär fem veckor in i VFU:n och sedan vid ett avslutande och obligatoriskt slutseminarium efter VFU:n. Därutöver sker den mesta av kommunikationen mellan basgruppslärare och studenter via e-post eller via kurssajten *H21 Socialt arbete 5: VFU och Verksamhetsfältet* på Athena. Det är basgruppsläraren som examinerar de skriftliga examinationsuppgifterna samt den verksamhetsförlagda utbildningen i sin helhet. Basgruppsläraren ska också bedöma studentens utveckling och lärande på VFU:n i förhållande till de förväntade studieresultaten och den individuella VFU-planen. Basgruppsläraren ska kontaktas omgående om student eller handledare har frågor angående VFU:ns genomförande.

Kursansvariga och VFU-samordnare

Kursansvarig Eva Samuelsson har det övergripande examinationsansvaret och ger stöd till basgruppslärare gällande examination. VFU-samordnarna Anna Bäckman, Hans Dahlén och Katarina Kristiansson ansvarar för att rekrytera handledare och VFU-platser samt att förbereda och stödja handledare och deras verksamheter på att ta emot en socionomstudent på den verksamhetsförlagda utbildningen. VFU-samordnarna samarbetar och stödjer basgruppslärarna under hela VFU:n. Under studiebesöken agerar VFU-samordnarna som länk till studenter på termin 1.

Frånvaro

Frånvaro upp till totalt fem arbetsdagar som inte är relaterad till sjukdom, vård av sjukt barn eller läkarbesök tas igen enligt överenskommelse med handledaren. Vid frånvaro som överstiger totalt fem arbetsdagar måste basgruppsläraren kontaktas som tillsammans med kursansvariga och studierektor bestämmer hur frånvaron ska kompletteras.

Planering och genomförande av studiebesök för termin 1-studenter

Under den verksamhetsförlagda utbildningen ingår den obligatoriska uppgiften att planera och under två dagar genomföra studiebesök för studenter på termin 1. Syftet med denna uppgift är att studenter som genomför den verksamhetsförlagda utbildningen ska dela med sig av sina kunskaper och erfarenheter i socialt arbete med utgångspunkt från VFU-platsen till studenter som nyligen startat utbildningen. Se vidare instruktioner under rubriken – [Studiebesök](#).

Skriftliga examinationsuppgifter

Under den verksamhetsförlagda utbildningen kommer studenten att göra fyra skriftliga examinationsuppgifter. Se vidare instruktioner under rubriken – [Examinationsuppgifter](#).

Examinerande slutseminarium

Studenten ska delta vid ett obligatoriskt och examinerande slutseminarium med sin basgrupp, datum för detta finns i detaljschemat. Slutseminariet är obligatoriskt och de studenter som inte närvarar behöver göra en kompletteringsuppgift för att bli godkänd på VFU-kursen. Se vidare instruktioner under rubriken – [Slutseminarium](#).

Kurssajt på Athena

Den verksamhetsförlagda utbildningen har en kurssajt på Athena *H21 Socialt arbete 5: VFU och Verksamhetsfältet* som är tillgänglig för alla studenter. Där sker den huvudsakliga kommunikationen mellan kursansvariga, basgrupplärare och studenter. Det är också via Athena som studenterna ska lämna in sina examinationsuppgifter, VFU-plan och studiebesöksprogram. På kurssajten kan även meddelanden, nyheter och gemensamma dokument publiceras. Observera att vissa samtalsövningar som ligger under kursen SU5B17 kommer ske under VFU-perioden och att informationen om samtalsövningarna ligger under en egen planering på Athena-sidan.

Samtalsövningar

Inom ramen för kursen *SU5B17, Socialt arbete 5b: Verksamhetsfältet – perspektiv och färdigheter 7,5 hp* ingår fyra obligatoriska samtalsövningar som tidsmässigt spänner över hela terminen. Syftet är att studenterna i samtalsövningar i smågrupper ska träna den empatiska förmågan, utveckla ett undersökande förhållningssätt och att ge konstruktiv feedback. Första tillfället sker under introduktionsveckan och det andra tillfället (en halvdag) ungefär i mitten av VFU:n. Det tredje tillfället ligger tidsmässigt i samband med att VFU:n avslutas, och fokus är då på att reflektera kring och diskutera professionella avslut. Den fjärde och sista samtalsövningen handlar om den egna läroprocessen, där studenterna får möjlighet att prova på reflekterande team som samtalsmodell. Se planeringsområdet *Samtalsövningar* på Athena och TimeEdit för detaljerat schema.

Information till handledare

Som handledare får du all information du behöver via e-post från VFU-samordnarna. För att få tillgång till denna kursbeskrivning, mallar för individuell VFU-plan, utvärderingssamtal och handledarintyg, datum för handledarträffar och handledardag, information om handledarutbildning samt tips på litteratur kring handledning, kan du även gå in på vår hemsida: www.socarb.su.se/vfu under fliken *Mer information för studenter och handledare*.

Handledarträffar

Alla handledare kommer inför terminsstart att bli kontaktade av basgruppläraren i den basgrupp som studenten tillhör och inbjudna till en gemensam träff med handledare och studenter via Zoom *onsdag 1* eller *torsdag 2 september* kl. 09.00–10.00. Syftet med mötet är att ge handledare och studenter tillfälle att diskutera förväntningar, farhågor och strategier inför VFU-periodens början. Tveka inte att när som helst under kursens gång ta kontakt med basgruppläraren vid frågor kring handledaruppdraget.

Alla handledare bjuds av VFU-samordnarna in till separata handledarträffar för att i grupp reflektera kring och få stöd i handledningsuppdraget. Dessa träffar brukar kretsa kring teman som att hantera balansen mellan att lära och prestera, att hantera tidspressen med att handleda inom ramen för sitt arbete och hur man kan hitta relevanta och lagom utmanande självständiga uppgifter. Handledarträffarna äger denna termin rum *torsdagen 30 september* kl. 13.00–15.00 och *tisdagen 2 november* kl. 09.00–11.00 digitalt via Zoom. Separata inbjudningar skickas ut via e-post.

Varje termin anordnar även VFU-samordnarna en handledardag som innehåller en föreläsning kring aktuell forskning, kunskapsutbyte och stöd i handledning. Denna termin äger handledardagen rum *onsdagen den 13 oktober* kl. 9.30–14.30 digitalt via Zoom. Separat inbjudan kommer senare. Deltagandet vid handledarträffar och handledardagen är naturligtvis frivilligt för handledare men brukar vara uppskattat.

Vid VFU-platsen

Inför den verksamhetsförlagda utbildningen har studenten tilldelats en VFU-plats med en eller två individuella handledare. Studenten har haft till uppgift att ta kontakt med tilldelad handledare och bestämma tid för ett personligt möte inför VFU:ns start. Handledarna introducerar och följer studenten på arbetsplatsen och ger utrymme för reflektion över studentens egen process i mötet med det sociala arbetet. Under de två-tre första veckorna på VFU-platsen introduceras studenten för att lära känna organisationen, kollegorna, arbetsplatsens uppdrag och olika arbetsuppgifter. Handledaren håller i handledningen och följer kontinuerligt upp studenten. Alla handledare erbjuds att delta i handledarutbildning (7.5 högskolepoäng) samt handledarträffar. Vid frågor kring studentens lärande och deltagande på VFU-platsen ska handledaren kontakta basgruppläraren eller VFU-samordnarna.

Handledning

Under den verksamhetsförlagda utbildningen befinner sig studenten på sin VFU-plats under handledning av sin handledare i verksamheten. Handledning ska ske vid tidsbestämda tillfällen minst 1–1,5 tim/vecka.Handledningssamtalen ska användas till att tillsammans planera och följa upp studentens läroprocess utifrån de förväntade studieresultaten. Samtalen ska dels hjälpa studenten att få större förståelse för hur verksamheten fungerar och styrs, och dels ge studenten möjligheter till nya perspektiv och utveckling av den kommande yrkesrollen genom att bearbeta egna tankar, upplevelser och reaktioner. Det är handledaren som ansvarar för att stödja studenten i sitt lärande och ge individuell handledning. Studenten ansvarar för att arbeta i enlighet med den individuella VFU-planen (se rubriken – Individuell VFU-plan) och att förbereda frågor och annat material inför handledningstillfällena. Handledaren ansvarar för handledning och det arbete studenten utför under VFU:n. Som stöd för handledningen finns till exempel böckerna *Reflektionshandboken* (Bie, 2009), *Studenthandledning – under verksamhetsförlagd utbildning* (Cajvert, 2021), *Yrkesmässig handledning* (Tveiten, 2014) eller *Professionell utveckling och handledning* (Killén, 2008) (se vidare under rubriken – Referenslitteratur). Om handledaren går handledarutbildningen kommer studenten att ombes skriva process- och observationsreferat då dessa är relevanta verktyg i handledningsprocessen. Även den individuella VFU-planen bör användas som stöd vid handledningstillfällena.

Tidsplanering

Studietiden under den verksamhetsförlagda utbildningen är heltid, 40 h/vecka. Inom ramen för studietiden ska studenten aktivt delta i VFU-platsens verksamhet samt genomföra litteraturstudier, skriftliga examinationsuppgifter, planera/genomföra studiebesök, träffa sin basgrupp etc. Tidsplaneringen för VFU-perioden sker i överenskommelse mellan student och handledare och ska anges i den individuella VFU-planen. Student och handledare ska i starten av VFU diskutera igenom ovanstående frågor och gemensamt göra upp ett veckoschema. Studenten ges 4 timmar per vecka för litteraturstudier och examinationsuppgifter. Vid oklarheter bör basgruppläraren kontaktas. Vid behov av att genomföra vissa arbetsuppgifter hemifrån kan handledarna via kursansvariga få tillgång till ett dokument med olika förslag på hemuppgifter som handledaren kan tilldela studenten för att sedan följas upp i handledning.

De studenter som har ett intyg från Universitetets studentavdelning om särskilt pedagogiskt stöd pga. varaktigt funktionsnedsättning får förlängd inlämningstid med tre dagar på var och en av de fyra examinationsuppgifterna, alltså totalt tolv dagar. Någon utökad studietid utöver de allmängiltiga fyra studietimmarna per vecka beviljas inte.

Individuell VFU-plan

Mot slutet av introduktionsperioden ska studenten i samråd med handledaren formulera en plan över sina lärandemål och hur målen ska uppnås (blankett för den individuella VFU-planen finns i [bilaga 1](#) och under rubriken Planeringar på Athena). Planen ska också beskriva hur, var och när handledningen ska äga rum, tid för mitt- och avslutningssamtal samt tydliggöra handledares respektive studentens ansvarsområden. Tänk på att spara en kopia av VFU-planen på arbetsplatsen så denna kan användas som arbetsverktyg i handledningsprocessen. I den individuella VFU-planen ska det även framgå på vilket sätt och i vilken omfattning som studenten ska arbeta med examinationsuppgifter och litteraturstudier under VFU-perioden. VFU-planen ska skrivas under av både studenten och handledaren. Studenten ansvarar för att den individuella studieplanen kommer Institutionen för socialt arbete tillhanda. Den individuella VFU-planen scannas in eller fotas av och lämnas in via Athena senast 27 september.

Mitterminssamtal

Under den verksamhetsförlagda utbildningen ska studenten och handledaren ha ett mitterminssamtal för att följa upp den första delen av VFU:n (för förslag på frågor att diskutera under utvärderingssamtalen, se [bilaga 3](#). Även den individuella VFU-planen kan fungera som underlag). Samtalet ska vara en gemensam reflektion kring studentens utveckling och vilka områden som bör prioriteras för att säkerställa studentens fortsatta inläring under VFU-perioden. Detta samtal är särskilt viktigt om handledaren är tveksam till studentens prestationer och om lärandemålen kan uppnås. I en sådan situation är mitterminssamtalet en möjlighet att diskutera vilka förändringar som bör göras för att studenten ska kunna uppnå de förväntade lärandemålen. Basgruppsläraren ska kontaktas i de fall frågor finns angående möjligheterna att uppnå lärandemålen inom ramen för VFU:n.

Avslutning av VFU:n

Inför VFU:ns avslut ska studenten och handledaren förbereda en aktiv avslutningsprocess på ett professionellt sätt, dvs. att i god tid förbereda klienter och kolleger på att studenten slutar. Det är också en tid då student och handledare summerar och går igenom vad som måste utföras innan studenten slutar och vad som inte kommer att hinnas med. Sista veckan genomför student och handledare ett utvärderande samtal då de ska gå igenom hela VFU-perioden utifrån kursens förväntade studieresultat och de personliga mål som sattes upp för den verksamhetsförlagda utbildningen. Avslutningssamtalet kan också betraktas som en sammanfattande feedback mellan student och handledare (för förslag på frågor att diskutera under avslutningssamtalet, se [bilaga 3](#). Även den individuella VFU-planen kan fungera som underlag).

Handledarintyg

Efter avslutad VFU och avslutningssamtal ska handledaren fylla i ett handledarintyg där handledaren intygar att studenten fullgjort den verksamhetsförlagda utbildningen enligt den individuella VFU-planen (för handledarintyg, se [bilaga 2](#) eller under rubriken Planeringar på Athena). I handledarintyget finns utrymme för handledaren att lämna kommentarer angående studentens utveckling och lärande under VFU:n. Både handledare och student ska skriva under handledarintyget. Det är **handledaren** som ansvarar för att skicka in handledarintyget till basgruppsläraren (med kopia till studenten) som ett scannat/fotat och påskrivet dokument via e-post. Adressen är basgruppslärarens förnamn.efternamn@socarb.su.se.

Dagbok

Ett tips är att studenten skriver dagbok under den verksamhetsförlagda utbildningen. Tankarna från dagboken gör det möjligt för studenten att lättare identifiera sin lärandeprocess och kan utgöra ett underlag till examinationsuppgifterna. En dagbok är också ett bra underlag för handledningsprocessen.

Sekretess

Många av studenterna kommer befinna sig på arbetsplatser där verksamheten som sådan likväl de dokument som hanteras är omgärdade av sekretess. Det är därför av största vikt att studenterna håller sig informerade om samt följer rådande sekretesslagstiftning. Detta bör diskuteras och klargöras i handledning.

Sociala medier

Kopplat till frågan om sekretess är även frågan om ansvarsfullt användande av sociala medier. När studenter använder sociala medier måste det noga övervägas om det finns kopplingar till er VFU-verksamhet. Det kan vara direkt olämpligt att göra uppdateringar då detta på olika sätt kan kollidera med sekretessen på VFU-platsen. Diskutera i handledningen sekretess och olika etiska aspekter vid användandet av sociala medier i relation till VFU-platsen och den blivande yrkesrollen. Av respekt för klienter/patienter/brukare och kollegor, avstå även från att använda din privata mobiltelefon under arbetsdagen.

Examinationsgrundande uppgifter

Krav för godkänt

- Aktivt deltagande och närvaro på VFU-platsen i enlighet med kursbeskrivningen och den individuella VFU-planen.
- Fullgjort och fått godkänt på fyra skriftliga individuella examinationsuppgifter.
- Aktivt deltagande vid planering samt genomförande av studiebesök under två dagar för studenter på termin 1.
- Aktivt deltagande under slutseminarium.

Examinationsuppgifter

Examinationsuppgifterna för VFU-kursen är fyra skriftliga inlämningsuppgifter som studenten arbetar med under VFU-kursens gång. Examinationsuppgifterna skickas in via Athena vid angivet datum och klockslag och varje examinationsuppgift bedöms och kommenteras av basgruppläraren. Se nedan för vidare instruktioner för inlämning via Athena. För inlämningsdatum och klockslag för varje examinationsuppgift se [detaljschemat](#).

I examinationsuppgifterna 1–3 ska du utöver den obligatoriska kurslitteraturen använda *minst en* valfri vetenskaplig artikel till respektive uppgift. Minst en av de valfria artiklarna ska vara engelskspråkig. Kurslitteraturen och de valfria artiklarna ska sammantaget ha behandlats i de fyra skriftliga examinationsuppgifter. Du väljer själv vilken kurslitteratur och valfria artiklar du vill använda i respektive uppgift. Vill du även referera till andra böcker och artiklar, utöver kurslitteratur och de tre valfria artiklarna går det utmärkt att göra det. Basgruppläraren tittar i slutet av kursen *sammantaget* på alla 4 uppgifterna. Det ska då finnas referenser till samtlig obligatorisk kurslitteratur och minst en vetenskaplig artikel till vardera uppgift. I uppgift nummer 4 kan någon av de tidigare valda vetenskapliga artiklarna användas igen. Examinationsuppgifterna ska genomgående ha korrekt referenshantering (se t.ex. [guide för APA 7](#)) för att godkännas.

För att anses som vetenskapliga ska artiklarna innehålla en teoretisk och/eller empirisk analys (dvs bygga på datainsamling i en forskningsstudie) och ha blivit föremål för granskning av ämnesexperter innan de blivit accepterade för publicering (peer review) i vetenskapliga tidskrifter. Dessa artiklar hittar du enklast i bibliotekets databaser. De vetenskapliga artiklarna ska ha relevans för VFU-platsens verksamhetsområde eller målgrupp.

Känner du dig osäker på hur man söker artiklar rekommenderar vi universitetsbibliotekets film som du hittar här: <https://youtu.be/D2d1hhZmrdM>

Athenainstruktioner för inlämning av examinationsuppgifter

Examinationsuppgift 1–4 ska lämnas in som Word-dokument i respektive inlämningsmapp och bedöms av basgruppläraren. På Athena – *H21 Socialt arbete 5: VFU och Verksamhetsfältet* finns under fliken Planeringar länkar för examinationsuppgift 1–4. Klicka på respektive uppgift och använd sedan knappen ”Svara på inlämningsuppgift” för att ladda upp ditt svar, klicka på ”lämna in”.

Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Det är också viktigt att tänka på att institutionen och universitetet ser allvarligt på alla former av plagiat och därför ska alla examinationsuppgifter innehålla korrekt referenshantering. **Plagiatkontroll kommer att göras med hjälp av "URKUND" för att kontrollera om en text har plagierats.**

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på institutionens och Stockholms universitets hemsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat). Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete.

Inlämningsuppgift 1

I denna examinationsuppgift ska du beskriva socialarbetarens arbetsuppgifter i den organisation där den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs. Du ska också beskriva och reflektera över verksamheten utifrån socialpolitiska, organisatoriska och rättsliga perspektiv.

Utgå ifrån frågorna:

- Vilka är socialarbetarens arbetsuppgifter i den verksamhet där du gör din VFU?
- Hur är verksamheten organiserad?
- Vad är syftet med/vilken funktion fyller verksamheten ur ett socialpolitiskt perspektiv?
- Vilka juridiska ramar omgärdar verksamheten?
- Hur påverkar socialpolitiska, organisatoriska och juridiska faktorer det sociala arbetet som bedrivs i verksamheten?

Referera till kurslitteratur och minst en valbar vetenskaplig artikel för att kontextualisera verksamheten vid VFU-platsen.

Formalia: Omfattning 3–4 sidor. Textstorlek 12, radavstånd 1,5 och 2,5 cm marginaler. Uppgiften ska genomgående ha korrekt språkhantering och korrekt referenshantering för att kunna godkännas.

Examinationsuppgiften lämnas in som Word-dokument i inlämningsmappen. Namnge din uppgift enligt följande: förnamn_efternamn_exuppgift 1.

Betygskriterier

VG	För VG krävs att kriterierna för G är uppfyllda samt en väl genomförd och självständig reflektion över det sociala arbetets kontext och villkor i den aktuella verksamheten.
G	För betyget G krävs en tydlig beskrivning av socialarbetarens arbetsuppgifter i den organisation där den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs. Därutöver krävs att du beskriver och reflekterar över det sociala arbetets kontext och villkor i den aktuella verksamheten utifrån socialpolitiska, organisatoriska och rättsliga perspektiv, med stöd i kurslitteraturen samt referens till minst en relevant vetenskaplig artikel. För G krävs också korrekt språkhantering och korrekt referenshantering.
U	Uppgiften uppfyller inte de kriterier som krävs för betyget G

Inlämningsuppgift 2

I denna examinationsuppgift ska du redogöra för vilken målgrupp/vilka målgrupper som är mest centrala för verksamheten och vad verksamheten innebär för målgruppen. Syftet är att utgå från ett målgrupps-/brukarperspektiv i relation till teorier och arbetsformer genom att reflektera kring målgruppens sociala situation.

För att genomföra denna examinationsuppgift ska du intervjua en brukare. **Intervjua dock inte någon under 15 år.** Det går även bra att intervjua någon representant eller företrädare för målgruppen, t.ex. brukar-/patientorganisationer. Val av person att intervjua ska ske i samråd med handledare. I uppgiften ska du undersöka målgruppens perspektiv på det arbete som VFU-platsen bedriver, det är därför inte tillräckligt att enbart intervjua personalen på verksamheten. Om det finns synnerligen goda skäl till att en intervju inte kan genomföras, samråd med din basgruppslärare för att försöka hitta alternativa lösningar till att få fram ett målgruppsperspektiv.

Diskutera målgruppens perspektiv genom att svara på följande frågor:

- Vilka behov har målgruppen och vad har de för förväntningar på den aktuella verksamheten?
- I vilken utsträckning möter verksamheten målgruppens behov och förväntningar?
- Hur ser målgruppen på verksamhetens bemötande och arbetsformer?
- Ur ett målgruppsperspektiv, hur kan verksamheten förbättras?

Vid intervjun det viktigt att tänka på etiska aspekter som att brukaren samtycker till att delta, att deltagandet sker frivilligt och att du informerar om i vilket sammanhang som informationen ska användas. Du bör informera den du intervjuar om att uppgiften kommer läsas av examinerande lärare. Det är också viktigt att tänka på oidentifiering så att de som intervjuas förblir anonyma.

Examinationsuppgiften ska analyseras med hjälp av kurslitteratur och minst en valbar vetenskaplig artikel. Använd dessa texter för att fördjupa analysen med frågor som: Finns det stöd i litteraturen för det som framkommer i intervjun? Vilka nya infallsvinklar bidrar litteraturen med?

Formalia: Omfattning 3–4 sidor. Textstorlek 12, radavstånd 1,5 och 2,5 cm marginaler. Uppgiften ska genomgående ha korrekt språkhantering och korrekt referenshantering för att kunna godkännas.

Examinationsuppgiften lämnas in som Word-dokument i inlämningsmappen. Namnge din uppgift enligt följande: förnamn_efternamn_exuppgift 2.

Betygskriterier

VG	För VG krävs att kriterierna för G är uppfyllda samt en synnerligen väl genomförd analys av målgruppens villkor i verksamheten.
G	För betyget G krävs en tydlig redogörelse av målgruppens sociala situation och villkor i verksamheten. Vidare ska brukarperspektivet belysas med stöd av dina erfarenheter från VFU-platsen. För godkänt krävs också att med stöd av kurslitteratur samt minst en relevant vetenskaplig artikel reflektera över arbetsformer i verksamheten i relation till teoretiska perspektiv och de individer som berörs. För G krävs också korrekt språkhantering och korrekt referenshantering.
U	Uppgiften uppfyller inte de kriterier som krävs för betyget G.

Inlämningsuppgift 3

Under den verksamhetsförlagda utbildningen kan du ställas inför situationer som inte är helt enkla att hantera. Denna examinationsuppgift handlar om att du ska beskriva och reflektera över ett **dilemma inom socialt arbete** som du upplevt eller något som inträffat på VFU-platsen under den aktuella VFU-perioden. Med dilemma avses att **det finns två eller flera olika sätt att hantera ett problem och att oavsett vad man gör eller beslutar kommer beslutet att vara bekymmersamt.**

Uppgiftens huvudfokus är att reflektera över ett dilemma utifrån de svåra bedömningar och beslutssituationer som ofta uppstår i det praktiska sociala arbetet. Det viktiga i uppgiften är att hålla dilemman i fokus, inte slå fast det ”rätta” handlandet eller visa att någon gjort ”fel” utan att belysa det sociala arbetets komplexitet och diskutera vilka konsekvenser olika handlingsalternativ kan föra med sig utifrån etiska aspekter. I uppgiften ska du beskriva dilemman utifrån följande aspekter:

- Vad är det aktuella dilemman?
- Vilka är de involverade parterna?
- Vilka normer och värderingar, inklusive etiska aspekter, hamnar i konflikt med varandra?
- Vilka handlingsalternativ finns och vad blir konsekvenserna för de olika inblandade parterna?

Om du som student skriver om en verklig händelse är det viktigt att tänka på avidentifiering: De som är direkt inblandade har rätt att förbli anonyma. Detta gäller såväl brukare som personal, chefer och enskilda beslutsfattare.

Beskriv, reflektera och analysera det valda dilemman utifrån etiska aspekter. Använd kurslitteratur och minst en valbar vetenskaplig artikel/text för att belysa den aktuella frågan.

Formalia: Omfattning 3–4 sidor. Textstorlek 12, radavstånd 1,5 och 2,5 cm marginaler. Uppgiften ska genomgående ha korrekt språkhantering och korrekt referenshantering för att kunna godkännas.

Examinationsuppgiften lämnas in som Word-dokument i inlämningsmappen. Namnge din uppgift enligt följande: förnamn_efternamn_exuppgift 3.

Betygskriterier

VG	För VG krävs att kriterierna för G är uppfyllda samt en synnerligen väl genomförd analys av det valda dilemman.
G	För betyget G krävs en tydlig beskrivning av ett dilemma där olika etiska värderingar och involverade parter identifieras. Dilemman ska beskrivas med stöd av erfarenheter från VFU-platsen. För G krävs också reflektion kring dilemmas olika handlingsalternativ och konsekvenser samt ett resonemang kring etiska aspekter av detta dilemma med stöd i litteraturen samt referens till minst en relevant vetenskaplig artikel. För G krävs också korrekt språkhantering och korrekt referenshantering.
U	Uppgiften uppfyller inte de kriterier som krävs för betyget G.

Inlämningsuppgift 4

I den fjärde examinationsuppgiften ska du reflektera över den verksamhetsförlagda utbildningen som helhet och vilka erfarenheter som du har gjort under denna period, med fokus på professionalitet, kommunikation, självkänedom, empati och handlingsutrymme. Uppgiften innebär att du främst ska göra en personlig reflektion över händelser och situationer, dina egna reaktioner, handledningens betydelse och de funderingar över socialt arbete som väckts under VFU:n. Särskilt ska du reflektera över vad ett empatiskt förhållningssätt i socialt arbete betyder eller innebär för dig genom några exempel hämtade från din VFU. Reflektera också över det egna behovet av ytterligare kunskaper och färdigheter i socialt arbete.

Belys frågor som:

- Vad har du lärt dig om socialt arbete?
- Vad har du lärt dig om dig själv i din yrkesroll som socionom? Vad behöver du utveckla?
- Hur ser du på den målgrupp du har arbetat med under VFU:n?
- Utifrån din VFU-plats – vad ser du som de största utmaningarna i socialt arbete?

Sammanfatta och gör en personlig slutreflektion av dina VFU-erfarenheter och de ovanstående frågorna. Koppla dina reflektioner till kurslitteratur och någon av de tidigare valda vetenskapliga artiklarna.

Examinationsuppgiften ska användas som diskussionsunderlag vid det avslutande slutseminariet med basgruppen.

Formalia: Omfattning 4–5 sidor. Textstorlek 12, radavstånd 1,5 och 2,5 cm marginaler.

Uppgiften ska genomgående ha korrekt språkhantering och korrekt referenshantering för att kunna godkännas.

Examinationsuppgiften lämnas in som Word-dokument i inlämningsmappen. Namnge din uppgift enligt följande: förnamn_efternamn_exuppgift 4.

Betygskriterier

VG	För VG krävs att kriterierna för G är uppfyllda samt en synnerligen väl genomförd kritisk reflektion av den professionella yrkesutvecklingen.
G	För betyget G ska en sammanfattning av erfarenheter från VFU-platsen med fokus på professionalitet, kommunikation, självkänedom, empati och handlingsutrymme genomföras. Vidare krävs en reflektion över egna behov av ytterligare kunskaper och färdigheter i socialt arbete. Koppla dina erfarenheter till kurslitteratur samt till minst en relevant vetenskaplig artikel. För G krävs också korrekt språkhantering och korrekt referenshantering.
U	Uppgiften uppfyller inte de kriterier som krävs för betyget G.

Studiebesök

Ett uppskattat inslag under VFU:n är att få möjlighet att dela med sig av sina kunskaper om och erfarenheter av socialt arbete utifrån den egna VFU-platsen och ta del av andra verksamheter. I vanliga fall hålls fysiska studiebesök på olika VFU-platser, men i och med den rådande pandemin hålls dessa studiebesök istället digitalt. Det här momentet innebär att ni får inblick i varandras VFU-platser, får tillfälle att reflektera kring likheter och olikheter mellan olika verksamheter samt öva på att presentera för utomstående – något som man ofta behöver kunna göra som yrkesverksam (för klienter, samarbetspartners, politiker, finansiärer etc.).

Ni har också till uppgift att dela med er av era kunskaper och erfarenheter från VFU:n till studenter på termin 1 som nyligen påbörjat sin utbildning. Varje basgrupp ansvarar för att tillsammans planera och organisera ett två-dagars-program med presentationer om era VFU-platser för basgruppens deltagare och studenter på termin 1. Dagarna äger rum den **10 och 11 november**.

Studiebesöken ska innehålla information om vad det sociala arbetet innebär på VFU-platsen avseende t.ex. verksamhetens innehåll, målgrupp, organisation, samarbete, lokala förutsättningar samt diskussionsfrågor. Ett exempel på ett ämne för diskussion är vilka likheter och skillnader som finns mellan era VFU-platser verksamheter och förutsättningar att bedriva socialt arbete. För att ni ska fylla ut dagarna och innehållet ska bli intressant och varierande kan ni inkludera anonymiserade fallbeskrivningar, övningar och/eller diskussioner om olika frågeställningar inom socialt arbete. Förslagsvis ägnar ni första studiebesöksdagen åt presentationer av respektive VFU-plats och den andra dagen åt fördjupande diskussioner genom exempelvis fallbeskrivningar där studenterna från termin ett är aktivt deltagande. Om ni vill dela information till termin-1-studenter inför en specifik diskussion, se till att lösa det vid första studiebesöksdagens morgon. Samtliga termin 5-studenter och samtliga termin 1-studenter ska närvara båda dagarna. Dessa dagar är endast avsatta för presentationer och diskussioner om olika VFU-platser. Alla VFU-platser ska presenteras för samtliga i basgruppen och studenter på termin 1.

Studiebesöksprogrammen för basgruppen ska innehålla:

- Datum, tid och planering för digitala studiebesök och övrigt innehåll i studiebesöksdagarna.
- Namn, e-post och telefonnummer till två kontaktpersoner i basgruppen.
- Zoom-länkar till båda studiebesöksdagarna.

Studiebesöksprogrammen ska lämnas in **senast 25 oktober** i respektive basgruppsmapp på Athena – *H21 Socialt arbete 5: VFU och Verksamhetsfältet* under fliken *Planeringar – VFU – Basgruppsmappar för studiebesöksdagar*. Namnge dokumentet med ”Studiebesöksprogram basgrupp X”.

Kontaktpersonerna i basgruppen skriver närvarolistor över alla studenterna på termin 5 och 1 för respektive studiebesöksdag. **På listorna ska samtligas namn framgå samt om man varit närvarande/frånvarande (en lista för varje studiebesöksdag)**. Närvarolistorna ska e-postas till basgruppläraren samt till VFU-samordnarna (vfu@socarb.su.se) **senast 15 november kl. 23:59**.

Slutseminarium

Den verksamhetsförlagda utbildningen avslutas med ett examinerande och obligatoriskt slutseminarium. Slutseminariet inleds med att varje student gör en kort presentation av sina reflektioner som presenterats i examinationsuppgift 4.

- Vad har du lärt dig om socialt arbete?
- Vad har du lärt dig om dig själv i din yrkesroll som socionom? Vad behöver du utveckla?
- Hur ser du på den målgrupp du har arbetat med under VFU:n?
- Utifrån din VFU-plats – vad ser du som de största utmaningarna i socialt arbete?

Utifrån dessa frågeställningar ska varje student reflektera över sina specifika erfarenheter och andra viktiga frågor som väckts under VFU-kursen. För att genomföra detta ska studenten förbereda en presentation på cirka 5–10 min. Under denna presentation funderar övriga studenter på frågor till den student som presenterar. Därefter får varje student svara på 1–3 frågor från sina studentkollegor. Slutseminariet avslutas sedan med en gemensam diskussion om vad den gångna VFU-kursen har lärt dem om socialt arbete och den kommande yrkesrollen.

Vid frånvaro från slutseminariet behöver studenten genomföra en skriftlig kompletteringsuppgift. Denna kompletteringsuppgift och instruktioner för denna läggs ut på Athena efter slutseminariets genomförande.

Betyg och kompletteringar

VFU-kursen har betygsgraderingen *Väl godkänd* (VG), *Godkänd* (G) och *Underkänd* (U). Både själva VFU-placeringen och alla obligatoriska moment och uppgifter måste vara genomförda och godkända för att kursen som helhet ska bli godkänd. Betyg VG på 2 av de 4 inlämningsuppgifterna ger betyg VG på VFU-kursen förutsatt att samtliga uppgifter är inlämnade efter givna anvisningar.

Tänk på att godkänt resultat på VFU-kursen, vilket innebär att ha fullgjort och blivit godkänd på samtliga examinationsgrundande uppgifter, är en förutsättning för att du som student ska vara behörig att påbörja dina studier på termin 6.

Examinationsuppgifter ska lämnas in enligt de givna anvisningarna och vid de inlämningsdatum som anges i detaljschemat.

Icke godkända examinationsuppgifter måste kompletteras. Om en student inte blir godkänd på en examinationsuppgift får studenten anvisningar från basgruppsläraren om hur uppgiften ska kompletteras. Kompletteringsuppgifter ska för att tillgodoräknas studenten vara examinerad (basgruppsläraren) tillhanda senast **3 veckor** efter kursavslut. Vid komplettering av uppgiften kan endast betyg G och U ges. Om kompletteringen inte godkänns eller inkommer i tid inrapporteras betyget U och studenten hänvisas till att lämna in en ny examinationsuppgift vid nästa ordinarie examinationstillfälle (nästa gång delkursen anordnas).

Om man inte närvarar vid planering och genomförande av studiebesöket för termin 1 eller om man gör VFU:n utomlands behöver studenten komplettera detta moment genom en muntlig presentation av sin VFU-plats vid slutet av termin 5. Datum och instruktioner för presentationstillfället presenteras under kursen via Athena.

Examinator beslutar om den studerande skall godkännas eller underkännas på kursen. I normalfallet sätts betyg efter genomgången kurs. Vid särskilda fall kan dock ett underkännande komma ifråga under pågående kurs. Examinator kan underkänna en student i förtid – och således avbryta VFU:n under pågående kurs – om handledare och examinator tillsammans gör bedömningen att studenten begår allvarliga misstag i kontakt med klienter eller att det finns risk för att studenten i sin praktikutövning kan skada annan person.

Kursutvärdering

Vid kursens avslut skickar kursansvarig ut en enkät via e-post och anslag på Athena som innehåller frågor om hur studenterna upplevt kursens innehåll och utformning. Vi uppmanar er alla att fylla i enkäten för att vi ska få era viktiga synpunkter på hur kursen kan utvecklas. Efter att utvärderingen avslutats skickar kursansvarig ut en sammanställning av de synpunkter som framkommit och de eventuella förbättringsåtgärder som kommer att vidtas.

Undervisning via Zoom

Utgångspunkten vid distansundervisning vid Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet är att kursaktiviteter i form av t ex föreläsningar och seminarier hålls live vid de tider som anges i schemat. Någon ljud- och/eller bildupptagning görs ej. Om bildupptagning av någon anledning görs under en kursaktivitet, så är det föreläsaren/läraren som ansvarar för denna. Ingen annan bild- eller upptagning är tillåten (för undantag, se nedan).

Förinspelade inslag kan förekomma i undervisningen. Om detta informerar i så fall varje enskild delkurssamordnare. Eventuellt (för)inspelat material får inte delas på något annat sätt än det sätt föreläsaren väljer att dela dem (i första hand via Athena).

I samband med seminarier eller motsvarande, där du som student ska vara aktivt deltagande, förväntas du ha din webbkamera påslagen så att läraren kan bedöma din aktivitet. Saknar du av något skäl möjlighet till detta, kontakta din seminarielärare i god tid innan.

Om föreläsare/lärare av någon anledning väljer att göra bild-/ljudupptagning under en föreläsning lämnas information om detta innan inspelningen påbörjas. Vill du säkerställa att inte bli inspelad ska du då slå av din kamera. Vill du också säkerställa att ditt namn inte fångas i bild, kan du byta detta i ditt Zoom-fönster.

Studenter som beviljats särskilt pedagogiskt stöd kan ha fått rekommenderat att tillåtas göra ljudupptagning under föreläsningar. Det är den enskilda föreläsaren som fattar beslut om detta ska tillåtas. Om föreläsaren godkänner sådan ljudupptagning, så är det studenten själv som gör ljudupptagningen. Det åvilar föreläsaren att informera övriga studenter om att ljudupptagning kan komma att göras, varpå övriga studenter fattar beslut om de vill göra sina röster hörda och därmed bli föremål för ljudupptagning under föreläsningen. Vill en student inte få sin röst upptagen via inspelning ska föreläsaren möjliggöra för frågor att ställas i anslutning till föreläsningens slut, då den eventuella ljudupptagningen avslutats.

Detaljschema

Introduktionsveckan samt VFU-perioden, termin 5, HT 2021. Första veckan på terminen 30/8–3/9 2021 är en gemensam uppstart för kurserna SU5A17 och SU5B17.

Med anledning av den rådande situationen med covid-19 kan fysiska sammankomster påverkas även till hösten. I så fall informerar vi i så god tid som möjligt om alternativen.

30/8	Alla student-grupper	11:00–14:00	Liveföreläsning via zoom, länk publiceras på Athena.	Introduktion av alla kurser termin 5 (Eva Samuelsson, Anna Bäckman, Hans Dahlén, Katarina Kristiansson, Lis-Bodil Karlsson, Fredrik Brunnström, Tina Wittsell) Föreläsning: VFU-förberedande information (Tina Wittsell)
30/8–3/9	Alla student-grupper		Förinspelat, publicerat på Athena.	Föreläsning: Teori och praktik i socialt arbete. (Tommy Lundström) Samtal med tidigare studenter om VFU-erfarenheten (Alessandro Grasso, Malin Lindroos, Eva Samuelsson) Samtal med adjungerade lärare om mötet med praktiken (Anna Lillier, Christina Oulis, Eva Samuelsson) Att söka vetenskapliga artiklar (Instruktionsfilm från biblioteket)
1/9	Basgrupp 1–6 Studenter och handledare	09:00–12:00	Zoom-länk publiceras i mapp för basgruppsträff 1 på Athena.	Basgruppsträff för studenter och handledare i basgrupp 1–6 Tillsammans med basgrupplärare.
1/9	S5A, S5D	13:00–16:00	Zoom-länk publiceras under planeringen "Samtalsövningar" på Athena.	Obligatoriska samtalsövningar (SU5B17)
2/9	Basgrupp 7–13 Studenter och handledare	09:00–12:00	Zoom-länk publiceras i mapp för basgruppsträff 1 på Athena.	Basgruppsträff för studenter och handledare i basgrupp 7–13 Tillsammans med basgrupplärare.
2/9	S5B, S5C	13:00–16:00	Zoom-länk publiceras under planeringen "Samtalsövningar" på Athena.	Obligatoriska samtalsövningar (SU5B17)
6/9	Alla student-grupper			VFU-perioden i verksamheten börjar
27/9	Alla student-grupper	23:59		Inlämning av examinationsuppgift 1 och individuell VFU-plan.
30/9	Handledare	13:00–15:00	Separat inbjudan	Digital handledarträff
5/10	Alla student-grupper	09:00–10:00	Zoom-länk publiceras i mapp för basgruppsträff 2 på Athena.	Basgruppsträff med basgruppläraren

v. 41– v. 44	Alla student- grupper	Se separat schema på TimeEdit	Zoom-länk publiceras under planeringen "Samtalsövningar" på Athena.	Obligatoriska samtalsövningar (SU5B17)
13/10	Handledare	09:30– 14:30	Separat inbjudan	Digital handledardag
18/10	Alla student- grupper	23:59		Inlämning av examinationsuppgift 2
25/10	Alla basgrupper	23:59		Inlämning av studiebesöksprogram via Athena.
v. 42– v. 43	Studenter och handledare			Tid för mitterminssamtal på VFU- platsen Bokas av student och handledare
2/11	Handledare	09:00– 11:00	Separat inbjudan	Digital handledarträff
8/11	Alla student- grupper	23:59		Inlämning av examinationsuppgift 3
10/11 + 11/11	Alla student- grupper			Studiebesök för termin 1 2 heldagar
15/11	Alla basgrupper	23:59		Inlämning av närvarolista studiebesök e-postas till vfusocarb@su.se
v. 46– v. 47	Alla studenter och handledare			Tid för avslutssamtal på VFU-platsen Bokas av student och handledare (Glöm ej handledarintyget)
26/11	Alla student- grupper			VFU-perioden i verksamheten avslutas
29/11	Alla student- grupper	23:59		Inlämning av examinationsuppgift 4
30/11	Basgrupp 1–6		Se sal på TimeEdit	Slutseminarium med basgrupp och basgrupplärare Se separat schema på TimeEdit
1/12	Basgrupp 7– 13		Se sal på TimeEdit	Slutseminarium med basgrupp och basgrupplärare Se separat schema på TimeEdit
v. 48	Handledare			Inlämning av handledarintyg E-postas av handledare till basgrupplärare med kopia till student

Kurslitteratur

Obligatorisk kurslitteratur

Den obligatoriska kurslitteraturen ska sammantaget ha refererats till i de fyra examinationsuppgifterna. Se vidare – [Examinationsuppgifter](#) för instruktioner.

Cajvert, L. (2020). *VFU i praktiken: Studentens handbok för verksamhetsförlagd utbildning*. Lund: Studentlitteratur.

Eide, T. & Aadland, E. (2021). *Etikhandboken för socialt arbete – reflektion, organisation, ledning*. Stockholm: Liber.

Svensson, K., Johnsson, E. & Laanemets, L. (2008). *Handlingsutrymme. Utmaningar i socialt arbete*. Stockholm: Natur och Kultur.

Samt tre valfria vetenskapliga artiklar varav minst en på engelska.

Referenslitteratur

Referenslitteraturen kan användas för att fördjupa resonemangen i de fyra examinationsuppgifterna och som stöd i den egna läroprocessen.

Akademikerförbundet SSR. (2017). *Etik i socialt arbete – Etisk kod för socialarbetare*. Stockholm: Akademikerförbundet SSR. Tillgänglig: <https://akademssr.se/yrkesfragor/socionom/etik-i-socialt-arbete>

Bie, K. (2009). *Reflektionshandboken*. Malmö: Gleerups.

Cajvert, L. (2021). *Studenthandledning – under verksamhetsförlagd utbildning*. Lund: Studentlitteratur.

Killén, K. (2008). *Professionell utveckling och handledning*. Lund: Studentlitteratur. (huvudbok i handledarutbildningen)

Laanemets, L., Mattsson, T. & Nordling, V. (2013). Frikoppling, sammankoppling och besvärliga maktrelationer i socialt arbete. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 20(3–4), 168–185.

Olsson, H. (2011). Det farliga men viktiga lyssnandet. Ingår i Enander, V. & Holmberg, C. (red.) *Hur går hon? Om att stödja misshandlade kvinnors uppbrottsprocesser* (s. 17–33). Lund: Studentlitteratur.

Tveiten, S. (2014). *Yrkesmässig handledning – mer än ord*. Lund: Studentlitteratur.

Kurslitteratur SU5B17

Följande två böcker hör till de samtalsövningar som löper parallellt under VFU-kursen.

Andersen, T. (2011). *Reflekterande processer: samtal och samtal om samtalen*. Lund: Studentlitteratur.

Stockholms
universitet

Bjørndal, C. (2017). *Konstruktiva stödsamtal. Perspektiv och redskap vid handledning, rådgivning, mentorskap och coaching*. Stockholm: Liber.

Studentens egna studiebesök under VFU-perioden:

.....
.....

Planering av studietiden under VFU-perioden (fördelning av studietiden på arbetsplatsen, tid för att göra examinationsuppgifter och läsa litteratur, studiebesök m.m.):

.....
.....

Handledning

Tid för handledningssamtal:

.....
.....

Material inför handledningen:

.....
.....
.....

Ansvarsfördelning handledare – student:

.....
.....
.....

Utvärdering av VFU-perioden

Tidpunkt för mitterminssamtal: .....

Tidpunkt för avslutningssamtal: .....

Datum..... Handledarens underskrift.....

Datum..... Studentens underskrift.....

Scannas och lämnas in via Athena.

Bilaga 2.Handledarintyg för den verksamhetsförlagda utbildningen

Termin: .....

Basgrupp: .....

Basgruppslärare: .....

Student..... Personnummer.....

Handledare.....

VFU-plats.....

Frånvaro.....

Hur har ev. frånvaro tagits igen? .....

Härmed intygas:

- att den handledda verksamhetsförlagda utbildningen fullgjorts enligt Institutionen för socialt arbetes riktlinjer för innehåll och utformning.
- att fortlöpande handledning ägt rum.
- att sammanfattande utvärderingssamtal har ägt rum vid två tillfällen.

Ja

Nej

Kommentarer:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Datum..... Handledarens underskrift.....

Datum..... Studentens underskrift.....

Scannas och skickas med e-post till basgruppslärare förnamn.efternamn@socarb.su.se

Bilaga 3. Utvärderingssamtal vid verksamhetsförlagd utbildning

Under den verksamhetsförlagda utbildningen ska studenten och handledaren ha ett mitterminssamtal för att följa upp den första delen av VFU:n. Syftet med samtalet är att gemensamt reflektera kring studentens utveckling i relation till de förväntade studieresultaten (se kursplanen) och vilka områden som bör prioriteras för att säkerställa studentens fortsatta inläring under VFU-perioden. Utgå gärna från den individuella VFU-planen.

Ett avslutningssamtal ska genomföras under den sista veckan då hela VFU-perioden utvärderas av student och handledare utifrån kursens förväntade studieresultat och de personliga mål som sattes upp i den individuella VFU-planen. Avslutningssamtalet kan betraktas som ett tillfälle för sammanfattande feedback mellan student och handledare.

Nedan följer förslag på teman och frågor som kan diskuteras under samtalen. Utgå från studentens erfarenheter och upplevelser under den verksamhetsförlagda utbildningen. Se gärna vidare i:

Killén, K. (2008) *Professionell utveckling och handledning*. Lund: Studentlitteratur. (en av huvudböckerna i handledarutbildningen som behandlar handledning av studenter)

Handledning

- Hur har samarbetet mellan handledare och student varit?
- Hur har handledningssituationen använts? På vilket sätt kan den utvecklas?
- Hur har studentens och handledarens resurser kunnat tillvaratas?
- Vilka inlärningsbehov kvarstår; vad behöver studenten lära sig mer om eller träna ytterligare?
- Vad kan göras annorlunda under resten av VFU-perioden?

Utvecklingsprocessen/integration av teori och praktik

Diskutera hur studenten utifrån uppgifterna under VFU-perioden kunnat analysera sociala processer, problem och resurser på olika nivåer (individ, grupp, samhälle).

- Vilka teoretiska kunskaper har aktualiserats?
- Har studenten kunnat se rimliga/olika handlingsstrategier i det praktiska sociala arbetet?
- Har studenten blivit medveten om egna och andra människors värderingar i relationen mellan socialarbetare – klient?

Samtalsmetodik

Diskutera studentens upplevelser av olika samtalskontakter ur följande synvinklar:

- aktivt lyssnande, inlevelseförmåga och förståelse
- rädsla och osäkerhet
- identifiering
- överföring av egna värderingar och förhållningssätt
- distans – närhet
- vad innebär en konstruktiv yrkesmässig kontakt?

Arbetsmiljön

- Hur uppfattar studenten arbetsmiljön med dess givna förutsättningar såsom lokaler, arbetsrutiner, organisation?
- Vilka förtjänster/brister finns?
- Hur finner sig studenten tillrätta? Genomförande av arbetsuppgifter?

Diskutera studentens förmåga

- att sätta sig in i nya arbetsuppgifter och planera uppläggnen av en uppgift
- att vara aktiv och ta egna initiativ
- att se alternativa lösningar och tänka igenom vilka konsekvenser de kan få
- att uttrycka sig muntligt – att uttrycka sig i skrift
- socialarbetarrollen:
i förhållande till klienterna, institutionen, lagstiftningen, allmänna opinionen och andra yrkesgrupper. Vilka möjligheter och begränsningar finns i yrkesrollen?
Kompetensproblem gentemot näralliggande yrkesgrupper?

Bilaga 4. Kursplan

Socialt arbete 5a: Handledd verksamhetsförlagd utbildning 22.5 hp

Allmänt om kursen

Syftet med den handledda verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att ge studenten möjlighet att prova på och utveckla praktiskt socialt arbete i olika verksamheter under handledning av en yrkesverksam socialarbetare. Kursens övergripande mål är att studenten skall få erfarenhet av hur olika teorier och metoder används praktiskt inom verksamhetsfältet socialt arbete. En annan viktig del är att få möjlighet att reflektera över yrkesrollen, dess handlingsmöjligheter och hur studenten som yrkesverksam kan och bör förhålla sig till villkoren ute på olika arbetsplatser. Stor vikt läggs vid att studenten reflekterar över olika förhållningssätt och teorier inom socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå och att studenten genom dessa reflektioner tränar på att använda och utveckla sina kunskaper om socialt arbete i dess praktik.

Innehåll

- Närvaro och aktivt deltagande i den verksamhet där utbildningen är förlagd i enlighet med uppgjord plan.
- Praktiskt socialt arbete utifrån etiska, rättsliga, organisatoriska och socialpolitiska villkor.
- Teorier, metoder och arbetsformer som används i socialt arbete.
- Utveckling av professionalitet genom reflektion över kommunikation, självkänedom, empati och handlingsutrymme.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- Visa kunskaper om praktiskt socialt arbete och dess etiska, rättsliga, organisatoriska och socialpolitiska villkor.
- Visa kunskaper om, tillämpa och reflektera över arbetsformer och metoder i socialt arbete i relation till teoretiska perspektiv och de individer och organisationer som berörs.
- Visa insikt om betydelsen av kommunikation, självkänedom, empati och handlingsutrymme i det praktiska sociala arbetet.
- Visa förmåga att identifiera det egna behovet av ytterligare kunskap och färdigheter.